

Arhiivbänd
Täbhele = Panneemisseß:

465/A

Se

ARHIIV-
RAAMATUKOGU
H. LEOKE

ü m b r e R ä ä n d m i s s e L u g g u ,

neist

Kolmest sösfarest Judaliste suggust,

tui

nemmá sest Juda Uesust lutre Usku saiwa Kristitus.

Se

Preisi Runninga Pá-Linan, nimmega Berlin.

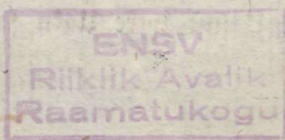
Tarto-Linan, 1822.

Trükkitu Schünmanni kirjadega.

Se läbbi antas lubba seddasunnast ramatut trükkida, ont se man säetas, et, ni pea kut trük om löppetetu, enne kui sedda rahwa sekka laotetas, peawa seitse köüdetu tükki, Tartolinna Keiserlikko Uniuersitāti ramatu:kohto kätte sadetus sama, et neidega tettaš kui sünnip.

Tartolinan, sel 30 September:ku päiwal, 1822.

M a r i k, Zensur:Lektor.

S 18998 ✓
0

Sest om nättä, et se Pühhä waim ka neide
 3me Laste scämen neile ütte esfi ärrälitko
 waidlemist, se Issändä Jesusse Kristusse
 perrä om andnu, nink kui wäggewäste ne
 sinnatse temmä armo-toöd omma tundnu,
 ni et nemmä (ne Latse) se kige pallawamba
 ligotamisega seddä armo nõuwo omma õn-
 nistusse tunnistusses omma wästa wõtnu,
 nink kigest soämest se pole sanu kääntus.
 Se om se pühhä waimo Tõõ, kumb läbbi
 Jummalä sõnna seddä henge sissen tallitap.
 Sest om se tähhele pannemisse wäärt per-
 rän tullew luggu, ütš suur Täht, neide kol-
 me Judaliste laste man olnu, kummist ütš
 ilm wäljā pajatamatta armo nink õnsusse
 tundminne om paistnu, ni kui meije seddä
 neide een tullewa Lehti pääl same löidma,
 kumb eesmäst Berliini Linan 1798 sest ko-
 misstonist om sanu wäljā antus nink Trük-
 kitus.

G. J. B e e f.

Derlini-Linan essi üts Judalinne omma Emmändaga, nink neil olli omman abbiellun kolm tüttärd, nink neist olli se wannemb 12^{ne}, se Döine 10^{ne} nink se kolmas 8^a ajastalinne.

Kui nüüd ne Latse ni kowwete olliwa kaswatetus sanu, et nemmä Ulitside päääl woisiwa káwwá, sis otsewa ne kolm Judalisse Latse neide Kristi Innemiste lastega ütten seltsin ümbrekáwwá, ke saggede neile Judaliste lastile sest ilma sütä Jummalá Pojast õnneliwa, kumb Taiwast omma Esá anwustusse Järjest sija ilma pále om tulnu, nink om üttes lastes sanu, ja meije Lihha nink werrega hendá ehhitanu, nink om ommast kassu Esáast nink Emmást ülles kaswatetus sanu; sesamma Jummalá Poig om meije wahhemehhes nink Leppi táias sanu; temmäle om ümbre loikamissen se Nimmi Jesus sanu antus, nink sesamma Jesus, kui temmä sures om káwwanu, om lige Innemiste pattu henne pále wõtnu nink kandnu, ni

fui se Jummalala Woon, ke kige ilma pattu ärrä kannap. Se sündis, kui temmä neist Juda-
listist saije Kristi surmale sunnitus; sest ne In-
nemisse es tija mitte, et se Kristi Surm sest
temmä Taiwatsest Esäst temmä päle olli säe-
tus sanu, et temmä, kui se ainus wahhemees,
sün ilman, läbbi omma Werrewallamisse Kristi
küllen, seddä ilma pididi lunnastama, nink nida
woiwa nüüd fik Innemisse temmä läbbi õnsas
sada.

Nida kõnneliwa ne Kristi - in - emiste latse
meije Issändäst Jesussest, temmä surest ar-
must nink hallestussest neide Judaliste laste
wasta, kuis wäega temma fik Innemissi nink
nida ka neid Judaliste latssi om armastannu.

Ne Kristi Innemiste latse palsiwa ehk lug-
gesiwa neide Judaliste Laste een seddä Toist
risti ussu tükki, ärrä lunnastamisest, ja seddä
pühhä Issämeije Palwust, nink toisi pühhä kir-
jä sõnnu weel ennamb. Ne Judaliste latse sai-
wa sest saggede ette ütlemisest seddä jo pääst
moistma luggeda. Kui nemmä nüüd sest sag-
gedäst kuulmisest tedä saiwa, et meije Issänd
Jesus ka neid olles ärrä lunnastannu, nink nüüd

kiki Innimesi tahhas õnsas tetta, ning nida ka neid Judaliste lasti. Se man teggi se pühhä waim säräst sõame waidlemist neide kolme Tütrikokeste sõamidde sissen, se Issanda Jesusse ning temmä arno perrä, et nemmä kolmekeste fik kindmäs jäima, henda laske Kristi, ning tõttelikkus Kristi-innimisi sada. Nemmä lastiwa sis se Magister Ramani mannu, ke tol ajal se Maarja kerko oppetaja olli.

Se wannemb Sõsar aste sis se kerkes sändä ette neide sännuga: Siin tulle minna teije mannu, minno armolik oppetaja, neide minno kätte sõsarega, ning palle teid, et teije tahhas meid omma kaitsemisse alla wõtta; sest meije tahhame fik kolmekeste risti-innimisi sada — se perräst, et meije sest Jesussest Nazaretist tahhame ka õssalikkus sada, ke fige Innimiste pattu eest Kristi kullen om koolnu, ning nida ka meije eest.

Sest meid ei litso üttsike häddä, kui ütfindä se arm sest Kristi-potu Jesussest, ke ka tõisine Jummal om. Ning nüüd sedda arno temmä wasta ei tahha meije mitte ennämb kaugemballe

mahha litso. Seperräst palleme teid, et teije woise meije päle armo heitã.

Se Kerkesfänd möttel, et ne Latse olles kottun middäge omme wannambidde wasta halwaste tennu, nink pelgãwa hendã karristusse eest. Temmã maunits neid seperräst soãmelikko Armoga, et nemmã peäs ennege koddõ minnemã, nink hendã kui hãmelelisse latse omme wannambidde wasta nõutmã, nink Jummalã kãssõ nink sãdusse perrã hendã neidega laskma ärrã leppitada; ent ne latse sattewa omme põlwi-pãle mahha se Kerkesfändã ette nink passiva Jesfändã Jesusse perräst, et temmã neid siski es peãse ärrã toukama; sest et muud middäge sen terwen ilman es saas ollema, mes neid temmã mannu olles ajanu, kui ennege se suur arm se Kristi potu Jesusse wasta, ke ka tõisine Jummal om.

Nink nemmã kif kolm olliwa hendã se päle pohjandanu, ennãmbãst koolda, kui hendã sest sinnatsest Kristi potu Jesussest ärrã lahhutada; ke ka neid Kristi kullen olles ärrã lunnastannu; nink nemmã tahhiwa seperrãst Jesusse õnnandusse jãdã nink ei ennãmb iggãwel temmãst

ärrä jäädä, kui ka se neidega olles lännu, mes
 saggutsel wisil nemmä eäle olles waiwatus sanu.
 Ni kawwa passiva ne kolm last silmä-wega hen-
 neste päle hallestada, ni, et meije tahha me
 Kristi Jnnimisses sada, nink seperräst ärge jät-
 ke meid mitte henne mant ärrä, sest meije ei lä
 jo ennämb teije mant ärrä. Ja meije ei olle
 mitte muud arwanu omme armside wannam-
 bide mahha jätmisses, kui selle kige armsamba
 Jesusse ommandusses sada nink jäda iggäwes.
 Seperräst palleme meije teid, awwitage meid,
 et meije sest Jesussest nink temmä werrest, ötse
 kui Latse, wois ossalikkus sada. — Siin sais
 se kerkesfänd nink kätje neide kolme latse päle,
 Jmmetelkemisega, mes saggune pallaw arm
 nink soämelik waidseminne neil se Jssändä Je-
 susse perrä olli, nink kuis nemmä soämelikkust
 armust önnisteggija wasta, seddä ilma tahhiwa
 mahha jättä, omma önsas samisse perräst, nink
 nemmä passiva ni kawwa se kerkesfändä Jalgo
 een, seni kui temmä neile Julgust nink lotust
 and, ni, et temmä tahhas neid. henne mannu-
 wotta. —

Se päle wöt se Kerkesfänd ne kolm last

omma tahtmisšega, (ilma et seddä neile wannambille olles sanu teda antus) neid koho wannambide mannu tuwwa. Kui nüüd lühikesse aja perräst, ne Easte wannamba seddä moistšiwä, sis läšiwä nemmä omme latši kerkesšändä mant ärrä toma, sis es woi se Kerkesšänd mitte ennämb neid latši henne mant laske ärrä wijä; sest et neid koho wannambide man olli jo näütetus sanu; enge temmä oot se kunninglikko kässo perrä kumb sest surest säetu Kommissjonist, neist neljäst Kerkesšändäst, kummist kats Rewormirte, se Essänd Jablonskij, nink Essänd Ahhenbach olliwa, ja kats Lutre ussu Kerkesšändat, se Essänd Possart nink Essänd Döring. Ne piddivä seddä asja digest läbbi kullema, kas ne latše ilma kahjo:a sest esšalikkust woimusšest, dige wäggise neide wannambidde tahtmisše wasta peäs ütte kaitšmisše alla woe-tus sama, nink kristlikkun oppusšen kaswatetus nink sadetus, neide himmo nink tahtmisše perrä.

Sis saije se päiw säetus, kun se Kerkesšänd. Kui üts sädušse tallitaija, neilt latšilt awwalikkult, neide wannambidde liggi ollemisšen, pididi küssima nink kullema, kumma ütten

kõrvalisfen kambren olliwa kullelnu (ilma neide laste teedmatta.) Siin saije siis eggä ütš lats es siärrälde ette kutsutus nink küssitus: melles nemmä olles ommist wannambist ärrä lännu, nink kas nemmä es tahhas jälle taggast minnä? Ent eggä ütš lats koste ütte sure soäme ligotamisfega: ei mitte! siin ilman ei sa meid ennämb meije Jhholikkust wannambist ärrä kutsutus. Peäs meije müüd neide mannu minnemä, kost woime meije siis seddä armo, kumb meile Jesusest Kristusfest, ke ka Jummal om, om walmistedu, jälle sada. Ke kige ilma pattu eest om ärrä koolnu, nink nida ka meije waiste laste eest, nink meije tahhame ütšindä temmä läbbi õusas sada.

Se päle palsiwa nemmä neid pühhä kirjä tunnistussi, neid, kumbe nemmä neide Kristi innimiste Laste kääst olliwa opnu, se pühhä meije Jõsa palwust, nink ka seddä tõist Kristi ussu tükki ärrä lunnastamisfest. Paljo Immetellemisfega kulilwa ne Kommissiõni kohtu wannemba, mes suggutse kalli Rõmustamisfe, armo nink Kal ho tundmisfe al ne Latse meije Jõsan-

däst Jesussest, Kristussest nink tenimä kallist armust, wöttiwa tunnistada.

Ent nüüd tahhime siski neide Laste Armo weel digede läbbi kiusata. Sis saije neile üttel- tus: Kui teije tahhate Kristi-innimisis sada, sis peäte Kasfedat Tödd teggemä, nink peäte ka k- kist Innimisisst wihhatuſ sama. Teil ei sa üt- tege Innemist siin ilman ollema, kellega teije woisi umbre kãwã. Teije sade ommist wan- nambist ärrätoukatus. Lühhidelt: Teije peäte kã hättã nink willetjust henne päle wõtma, nink ikkes ja eggäl ajal häbbe nink Tiggo kandma.

Se päle kostewa ne Laste: tödd tahhame meije hääl meel tetta, kui ka meije küüste alt peäs werri wälja jooskma, kui meije nüüd en- nege woisi õnnistusse nink Armo Lastis sada. Meid woip se ilu teotada nink põlge, se perrã ei küssi meije mitte. Taiwan ei olle ennãmb üt- tege Tikko kanda, kun meije omma Jõsãnda Je- susse man iggãwetsen auwustusſen fame olle ma. Seperrãst tahhame meije siin kã hämelega kannatada.

Sis saije neile towotetus, kui nemmã en- nege omme wanambidde mannu saas taggasi

minnemä; sis saas neile ka neid fige illosimbi
 Nõiwit sama antus, nink nemmä peäs fik, mes
 nemmä eäle himmustawa, ommist wannambist
 hennele sama.

Ent ne Latse kostewa: mes awwitawa meile
 ne fige illusamba Nõjwa, kui meije ei woi mitte
 õnsas sada? seddä es arwa nemmä middäge
 wäärt ollewat, sest et nemmä neid peäwa om-
 mete fik sija ilma üts kõrd jätmä; sest nemmä
 tahhiwa ennege se iggawetse õnnistusse Latsis
 sada. Sest Taiwan (ütliwa nemmä) same
 meije parrembit Nõiwit sama, kumbe meile Jesus
 Kristus fige ilma õnnisleggi jä saap andma. Ent
 omme wanambide mannu ei tahha meije mitte
 minnä; sest meije tahhame Nõisti inimisis sa-
 da, ennege seperräst, et meije se Nõisti potu Je-
 susse läbbi, ke fige ilma pattu eest om koolnu,
 nink kiki Junimisssi tahhap õnsas tetta, nink et
 ka fik ne, kumma seddä otäwa, temmä läbbi
 woüwa õnsas sada.

Se päle saiwa ne Latse nink wannamba fik
 ütte tarre sisse kofko kutsutus. Sis wöttiwa ne
 wannamda neid Latsi paljo silmäwega umbre
 nink passiwa neid ni sõamest, et nemmä woüsi

neidega koodo minna. Ent ne Latse ütliwä en-
nege seddä neile wannambille: seddä ei sa meije
teggemä, ei mitte ennämb sen sinnatsen ilman!
Meije tahhame armsamb kii willitsust, mes eäle
woip mötteldus sada, hä melega henne päle
wotta nink kannatada, enne kui meije peäsime
omma armastamist omma armsa Isända Je-
susse wasta mahha jätma.

Sis fatterwa neide Laste wannamba omme
Laste jalgo ette mahha, ja anniwä suud neide
kässile nink jallule. Ülles töstetu käsfiga, pal-
fiwa nemmä neid ni, et nemmä olles woinu hen-
dä ommast melest nink waimust laske ligatada.
Nemmä mötliwa, et nemmä, kui ne armsa wan-
namba, omme Lasti, nink iälle ne Latse neid,
kui omme wannambit ni wäega olles armastanu.
Se päle jäiwä ne Latse ni kōwwas nink ilm Eik-
matta omman soāmen. Neide Lastelik süddä
ollit ni kinni sulletu omme wannambidde wasta,
nink es lasse hendä mitte ligotada omme wanam-
bidde soāme wallo ülle, neidega minna, kumba
ne wannamba sel ajal piddiwä tundma. Sis
olliwä ne wannamba neid ikmisse ja tännitamis-
se nink palwe al ümbre wōtnu, ni et ne Latse

ommast ette wõtmisest henda olles lastnu-
 kaanda nink es olles ennamb tahtnu Kristi In-
 nimisis sada, ei ka Kristi-usku himmustada ehk
 wasta wõtta. Ent sis naksima fige neide kolme
 Laste silma jooskma nink kostewa ommile wan-
 nambille: Sest teije ei mutata omma ette wõt-
 mist mitte se iggawetse ajani, nink et teije tah-
 has Kristi Innemisis sada nink labbi Jesusse
 Kristusse werre, ke Kristi kullen om koolnu,
 onfas sada, sedda ei himmusta teije mitte; sest
 teije armastade fik sedda, mes siin ilman om,
 muido olles teije jo ammoge omma soand talle
 arra andnu, nink temma pididi ka siin omman
 lihhiessesen ellun teije man ollema, nink omma
 armoga teije mannu jama; ent teije es tahha
 sedda mitte.

Wõnne lihhiessesse kussimiste pale kostewa
 ne Latse ommile wannambille: Sest ajast nuud
 ei olle teije ennamb meije wannamba nink meije
 ei ja ka ennamb teije ille kaemisse alla, otse kui
 meije nuud teije Latse ollesi, ja ni kawwa kui
 teije tahhate Judalisse olla nink se fige armisa-
 ba Jesusse wainlasse jada, sis kussime meije
 weel: kas tahhate se pale pohjantada, et teije

tahhote Kristi-Innimisis sada, ja se fige armsamba Jesusse sisse usku, ke meije pattu eest om Kristin koolnu? Nida saas teije meije armsa wana namba ollema, nink meije teije sõnna wõtlikko Latse, kui teije tahhas meid kiki kolme taggasi sada ommis Latsis. Seperräst om sis nüüd teile ainult waja seddä fige armsambat Jesust pallelda, ja, teddä nakkata armastama. Ent kui teije seddä mitte ei te, sis ei sa ka meije eäle teijega minnemä. Se päle lätšiwä ne latse neist ärrä, nink jäiwa ka ärrä lahhutetus, nink nemmä es lasse keäke ommast ette wõtmissest hendä käändä, nink neide wanambide palwe es awwita se man middäge; nink nida ikkiwa ne wannamba nink latse omman kindmäs jämissen ütstõise ülle, ni et ka neide ümbre saisjide sõäme wäggewäste olliwa liikotetu, ja neide silmä-pisfara jossiwä eggäüttel neide Põsli päält mahha.

Se Emma, kumb seddä keskmäst Tüttard fige ennamb armast, satte temnä kala ümbre nink pallel teddä paljo silmä-wega, nink pand omma emmälikko sõänd nink armo temmäle ette liikotawa sõämege, ni et ka ne ümbre saisja es woi seddä kawwa nättä, kuis ärrä sullamu nink

likotetu se armas Emma omme Eatsi pallel; ent nemmä es lasse hendä likotada.

Se armas Emma tännit nüüd palwega se kerkesfända pole sen lotusfen, et ne Eatsi olles läbbi se kerkesfända kōnne sanu ärrä kääntus. Ent nemmä es lä ennämb sukuge omme wanambide mannu taggasi.

Se kerkesfänd wōt nüüd se päle ütte läbbi-kiusamist tetta, läbbi söämelikko palwe ninik ette kōnnelemisse, ninik towot neile paljo kinkitust, kui nemma olles omme wanambide mannu lämmu neid neide murre perräst rōmustama; ent se es awwita ka middäge.

Ninik se kerkesfänd säädse hendä sis neide Easte wasta nida, ötse kui temmä es tahhas neid mitte öige söämest se kristlikko ussu sisse wasta wōtta, miik se perräst peäs nemmä omme wanambide mannu taggasi minnemä. Se päle koste se keskmanne Tüttär, kumba se Emma essiärrälikkult armast: Ei mitte, armolik oppetaija! meije tahhame kōggonist ärrä jäädä ommast Emmaast. (Ent pand sisiki weel neid sönnu mannu.) Ja minno armas Emma! minna tahha sis käl teije mannu minnä, kui sinna ka

tahhat üttes Kristi Innemisses sada nink seddä ka jädä. Sis tahha minna sinno ommas armsas Emmäs piddädä, nink minna tahha sinno sõnnawõtlik Tüttär olla nink jädä. Ent kui teije ei tahha mitte Kristi-innimisses sada nink se fige armsamba Jesusse sisse usku, ke Kristi kullen meije pattu eest om foolnu nink omma kallist werd ärrä wallanu. Ei tahha teije temmä läbbi õnsas sada, sis ei tahha minna eäle teijege ümbre käwwä. (Ent ni sure himmuga kui nemmä ka seddä kostust omme wannambide suust üttes Kristi innemisses sada, odiwa, sis es woi nemmä seddä siski kuulda.)

Se päle naksiwa wimäte fik ne kolm Last ommilt wannambilt küsümä: Kas nemmä tahhas Kristi-innemissis sada, nink kas nemmä tahhas neidega fik hääl meel kannatada nink ei mitte omma meelt ärrä heitmä, kui ka neid saas naartus, teotetus nink waiwatus, kui ennege nemmä wois Kristi-innimissis sada nink se Jesändä mannu Jesusse jädä, ke fige ilma pattu eest om ärrä foolnu nink kiki Innemiste õnsusses omma werd om wallanu, neid se läbbi ärrä pästä nink õnsas tettä. Nink, oh et teije nüüd se fige wä-

hambä ärrä kaemisse al hendä se päle woisi poh-
 jantada, nink temmä Kristi tuhhanda römuga
 henne päle wotta, nink selle fige armsamballe
 Jesussele perrä kääwa, kui teid ka saas wangi
 widus sama, nink et teije ka sinnä temmä nim-
 me perräst woisi römuga minnä nink hendä mit-
 te kurwastama, enge römuga tööd teggemä nink
 neid ahhilit kandma, kui teije nüüd ennege woisi
 ristitus sada. Sis naksi se fige noremä Tüttär
 ütlemä: Minno fige armsambat Jesust ei sa
 minna jätmä, kui teije ka mulle es tahhas süw-
 wä anda, nida et minna peäs näljä surma kool-
 ma, sis es saas minna siski se perrä küssima.
 Ja meije saas ka walmis ollema, kui meije Pääd
 peäs sama ärrä rajotus. Siski tahhame par-
 remb omma ello kaotada, kui meije fige armsam-
 pat Jesust jäträ. Sis üttel se Kerkesänd neile
 Latsile: mes tahhate teije nüüd tetta, kui teid
 ei sa wasta woetus? sis peäte ommete omme
 wanambide mannu taggisi minnema, nink neile
 wasta meelt jämä, nink keäze ei woi mitte ütte
 Kerkesändat wiggisi sündi särätfit wasta wotta.

Se päle koste se kattesä ajastalinne Lats:
 Urge wiwitäge mitte minno wasta wotta; ent

kui teije seddä ei tahha tettä, siš saap siški minno kige armsamb Jesus minno wasta wõtma, ke minno eest Kristi-kanno kullen om foolnu. O temmä saap minno omma armo-hólma wõtma nink ei sa minno mitte mahha jätma; sest temmä armastap neid latsi ni wäega nink minna armasta teddä ka kigest sōämest, nink se arm, kumb minno sišsen temmä wasta pallap, ei peä iggäwel minno sōämen kistuma.

Nida naksiva nemmä kif üttest suust ütsema: Selle kige armsamballe Jesusse, ke meije eest om foolnu, tahhame meije ütfindä jada; sest temmä om meid Kristi kullen hennele ostnu. Nüüd piddi se armas Kerkesänd neid ommete omma armo näütmisses kristlikko koggodusse mannu wasta wõtma. Paljo tenno nink rõmo filmä pišsara josiwa neide palge päält mahha, se armo ülle, üttes Kristusse Jhho lullikmisses Kristi koggodusse sišse sada wasta woetus. Nemmä heidiwä hendä se opperaija Jalgo ette mahha nink anniwa temmä käsile nink Jallule suud, nink panniwa weel ütškörd omma ussuttunnistust omme wannambide een, neide man ollenistfen ette, nink ütliwä: Meid ei olle mid-

däge muud litõnu ehk ommist armsist wannambist lahutannu, kui ennege se sinnane arm Jesusse wasta, kumma eest nemmä tahhas ennembä omme armsit wannambid jättä; ent ei mitte Jesussest jäädä, ke neide eest Kristi kullen om koolnu nink omma kallist werd ärrä wallanu. Se päle saiwa kif ülle neide laste wabba armo Jesusse wasta ütten sõame likodamisõsen ärrä sullanus, ni et ka kige neide Kerk. Esändide silmä es woi mitte neid wee-pissarit keeldä, ülle se armo-imme, kuis ilm kawwalusseta ne Latse seddä tõisitust meije Jõscndäst Jesussest Kristussest nink temmä õusas teggewäst armust, sarrätsen ühhendamisõsen nink koon pomisõsen, nisuggutse wabba melega, woisiwa tunnistada. — Ent ne wannamba, kumma saäl man saisiwa, palsiwa seddä suurt Kommissiõni-Kohhut, et nemmä woisi neile lubba anda, ommile latsile middäge ette kõnnelda, nink se lubba sai ka neile antus.

Se päle latsiwa ne wannamba ütte kõrwalisse kambre sisse neidega nink palsiwa neid mõnda Tuudi aiga, se kige sõamelikkunba nink hellälikkunba sisse litõmissõse nink palsi silmäwega

ümbre wõtmisfen, ni et ne Latse olles piddānu lābbi se wallolikko redāsamisse, mes neide süddā sel ajal tunnes, siski hendā laskma käända, jo ütškõrd neidega koddō minnā. Ent kif neide wannambide palwe nink pōlwile saddaminne (omme laste ette), olli ilma asjanda; sest nemmā es woi nink es jōwwa mitte seddā Jesusse Kristusē armo neide sōāmest ärrā kistutada.

Ent kif ne kolm last tunnistiwā hallelikko filmāwega, et nemmā es tahhas mitte wainolisses jādā omme wannambide wasta; ei mitte, enae se arm, kumb meil Jesusē wasta om, teep et meije hendā ommist armist wannambist lahutame. (Esjā arm om suur Emmā arm om suremb; ent Jesusē, meije õnnisteggijā arm, om weel fige suremb.)

Niüd teggi se Kommissiõni kōhhus seddā wiimset lābbi kiusamist, se fige sōāmelikkumba ette kōnnelemissegā, et nemmā omme wannambidega peäs ärrā koddō min nemā. Ent ne latse sattetewā jälle neide kōhu wannambide Jalgo ette mahha nink pāsiwā sōāmelikko filmāwega, et nemmā ennege neid wannambid olles kāsfnu koddō minnā nink ei mitte neid. Nink nemmā

tunnistiwa weel ütš kōrd seddā, et sen terwen ilman neile middāge es olles omme armside wannambide wašta, minš perrāst nemmā neid olles kāsfnu hennesest kōddo minnā, kui ütšindā se arm Jesusse wašta, te meje eest Kristi kullen omma ello om jātnu, kumma wašta middāge sen terwen ilman es saas ollema, mes neid laisi sen ilman peās jōudma meije armsast Jesusses lah-hutada. Gest nemmā olliwa se pāle ni kindmā, et nemmā enuāmb es saas Judalisse ollema, enge et nemmā saas Kristi Innemiste seltsi wašta-woetus sama.

Siin om se wiinne tādhele panneminne neišt Latšist, kumb wāega immetellemisse wāart figi-le, kumma seddā kuulwa, kui wāega sure armo ninš allandussega omma nemmā seddā Jssāndā Jesusse nimme auwustannu. Kui nemmā eāle kustege ütše Kamatu lehhekesse kätte saiwa, kumma pāle se Jesusse nimmi olli trūkkitu, ehš nemmā kōl se sišesest es moista luggeda. Siški omma nemmā seddā Jesusse nimme ütše alland-lifko suandmisse ninš armo silmā pišsardega ter-witānnu. Ni armas olli neile se Jesusse nimmi. Kui nemmā eāle ütše Kamatu kätte saiwa, siš

otsewa nemmä ni kawwa, kui nemmä seddä Jesusse nimme lbüsi wä, sis litsiwä nemmä seddä omma Rinna liggi sure armastusse perräst, kumb neide sissen temmä wasta palli. Seddä ei woi fik ärrä kirjotada, kui wäega elläw se tundminne neide söämen olli, kumb ka neide filmist wäljä paistse. Se nimmi Jesus olli neile ni armas nink kallis, et nemmä seddä saggede suandmisse nink filma-wega lastiwa, ni suggune tulline nink pallaw arm olli neil meije Issändä Jesusse per. ä ilmjälle jätmata armun.

Nüüd saiwa ne latse se sinnatse armo kaemisse alla woetus. Ne wannamba teiwä ütte söäme lifotamissega seddä Jummalaga jätmist neist ärrä lahkumisten.

Nüüd saiwa ne kolm last sest surest Kommissiõni kohtust kertun se Kristi ussu alla wasta woetus. Sis saije neite wannambille nink ka töisile Juda suggo rahwale lubba antus kertunde tulla; sest et nemmä mötliwa ütte ärräkäändmist ehk seggämist neile lastile wasta seddä Ewangeliumi ehk armo-oppust tettä.

Kui nüüd ne latse olliwa se armo kaemisse alla wasta woetus sanu, sis omma nemmä per-

räst löunat ütte sure hulga kofko foggotu Kah-
wa een omma ussu tunnistust ette pandnu, ninf
päle se omma nemmä fest Kerk-essandäst Ma-
gister Heinrich Kamanist ristitus sanu.

Selle wannemballe saije Kristmissen se
nimmi antus: Konstantina Wriedrika,
sel keskmatsse se Nimmi Sohvia Johhana.
Ninf kolmandal sössarel se Nimmi Maria
Kristiana.

Se liig nimmi anti neise Hirtentreu,
kumba ne Latse essi hennele olliwa ärrä wallit-
senu, kumb ma kelel ni paljo üttelelda: Karjus-
felle ussutaw.

ARHIIV-
 RAAMATUKOGU
 H. L. O. K. K.

Se palvus kumb neide laste ülle
 saije palleidus.

Oh Issand Jesus! te nüüd omma armo tööd
 neide laste sõamen läbbi omma pühhä-waimo ka
 eddespäidi ütte särrätse tundmisfega, kumba sin-
 na nüüd neile läbbi sinno werre nink surma ol-
 let kinknu; sinno kallis waim tunnistago esfi
 sinno Jummalikko sõnna neide sõamen nida, et
 ne sinnatse Judaliste latse ütškörd wiimsel päi-
 wäl sinno sinno werrest nink Hawust woisi tutta,
 nink et nemmä sinnust ja sinno armsast Esjast
 Sinno iggawetse auwustusse sisse woisi wasta
 woetus sada, ni kui se päiw neile täamba om
 ütš kallis armo nink õnsusse päiw, kummal
 nemmä sinno werre nink surma sisse omma Riis-

titus nink wasta woetus sanu. Ent te ka
meije sissen säräst lijkmist sinno nink sinno sön-
na perrä, ja kingi meile säräst söänd, kumb
armust sinno wasta saap pallama, ni et meije
süddä sinno söämmege üts wois olla. Tee seddä
armust sinno werre nink surma perräst, o Is-
säänd Jesus! Amen.

Se sinnane käen ollew söäme ligotaw lug-
gu, kumb neide kolme Israeli Tüttärdega Ber-
lini-Linan om ette tulnu, peäs kiki neide söä-
men, kumma seddä luggewa, ütte suggawät
nink jäädwät sisse litsmist teggemä.

Kik teije, o armsa wannamba! wois om-
mete omme Latsi. (kummile Jummal neid om
usknu) jo aiksam, jo parrem, se Issändä
Jesusse sisse ussun tutwas tettä, neile Jesusst,
kui neide pattu leppitajat nink önnisteggijät,
temmä werren nink Hawun ja orjawitsa kronin
waimun filmi ette sädä, et nemmä aiksašt se
läbbi woisi teddä oppi tundma ja armun nink
latselikun ümbre käümisšen omma henge söbra-
ga jädä, ammak temmä auwo Järjeni, kun
nemmä ütškörd omma henge peigmeest nink us-
sutawa karjust temmä Hawu illun woitwa esši

nättä, puttu nink kaeda, nink neid Tuhhanda
 römuga terwitada ni kui ne Israeli Latse kum-
 mile temmä nimmi ni makkus nink kallis om ol-
 nu, et nemmä seddä es woi jättä suandmissäga,
 terwitada nink Silmäwega kasta.

Teije kašsowannemba nink leiwa wannem-
 ba, kumbe minna Römuga julgo ommis söbrus
 nimmitada, ärge laske mitte neid norembit käl-
 mä nink kallestedu söämega seddä tutta, kumbe
 teije saatmissä nink säädlemisä alla om ussutu;
 enge juhhatage neid aiksašt sen ülleskaemissen
 se Kristi potu lunnastaija nink önnisteggijä päle,
 nink ohwritsege omman palwussen neid teije kät-
 te ussutu söämit Jummalalle ütte ellämä nšsu-
 tundmissäga iggäwetses ommandusses, nink las-
 ke se man ka omma söänd Jesandalle Jesussele
 ärrä antu olla, et meije teddä woisi löidä, ni
 kui temmä Jummalast meise om antu, Targus-
 ses, öigus ses, pühhäändämis ses nink ärrälun-
 nastamis ses. Se samma läbbi saap ka nüüd se
 Kristusse sönna meije poolt finnitedus, ke min-
 no ei häbbene ülles tunnistada Innemiste een
 seddä ei häbbene ka minna ülles tunnistada om-
 ma taiwatse Esä een. Kui teije seddä ussu

Julgusse ning kindma loodussega tede, sis saap
se teile sures õnnistuses minnemä.

Ja teije armsa Poija ning Tütre, keä teije
ka eäle ollete, laskem seddä kallist een kojo sest
sündinu asjast kui ütte armo immet õigede teije
sõame sisse minna, ning kiusake henda, kas teije
ka seddä woide omman sõamen tutta ning omma
õnnisleggijät ütte särätse pallawa armoga ümbre
wõtta, ke meije fige eest ilm wälja pajatamatta
kannatusse al, seddä teotalikko Kristi om kand-
nu. Meije kohhus om se, et meije seddä wasta
armastamist, kui temmāst wallitu latse, eggäl
päiwäl rõmoga woisi ärrä täütä, kui meije tem-
mä õige perrän käljā tahhas olla; sest temmä
om meije eest kannatanu ning meile seddä kif õn-
susse orjanu. Oh minno arma! jätge siski
seddä fige suggust kurja ning tühhiusse seltsi
mahha; sest se om ommete kif kahjus arwata,
mes selle ilmaga saap ärrä kadduma ning hukka
minnemä; pallelge Jummalast seddä wälke ning
pühhä waimo, et temmä teile ütte wastset sõänd
annas, ning seddä tahtmist ning täütmist meile
eski armust saas kindmä.

Teije minno armsa nore sõbra! kummile ka

Kül teije omma sõame teedminne saap ütsema nin
 teije ülle kaibama, et teije saggede weel omma
 fige armsambat nin kallimbat sõpra omma pat-
 tuga kurwastade nin pühhä waimo manmitsust
 ärrä põllete. Teijega es saas ka mitte tõisite
 minnema, kui neide kolme Ibraeli Tütrega, kui
 teije woisi Jummalalle auwus káwwa nin teddá
 armastada. Teije süddá ärrä ootko mitte kau-
 gemballe üttege tõist, kui seddá ütfindá ke om-
 tulnu sija ilma siise. Seperrást om ainult waja
 ütfindá seddá armastada, ke meije eest seddá
 kibbedat nin teotalikko, nin mõrrodát surma
 om kannatanu, ennege seperrást, et temmá neid
 pattatsit wois õnsas tetta.

Pühhäus olgo teile, o! minno arma! Kui
 teije neid enne ütledu sõnnu omman sõamen
 woisi tallele panna, sis saas teile ütse ilm wälja
 pajatamatta perrándus Taiwan tallele pantus;
 kui teije seddá kallist armo ammak omma ello ot-
 sani hoijate nin ilm tagganematta teije õnnis-
 teggijälle ussutawas jáde, ke teid omma kalli-
 werrega om ärrä ostnu nin hennele mõrsjas
 Kristi küllen kihlanu.

Sest weile, kumma teddá armastawa, om

304 1886 954
 üts ilmhuffaminnematta, ilmpärretamatta nink
 närwetamatta perrändus tallele pantu, kumb
 teile saap allale hoijetus Taiwan, nink kumb teid
 sääl ka odap.

Temmä, meije helde õnnisteggi nink henge
 armastaija, õnnistago seddä sinnast kâen olle-
 wat luggu nink lasgo seddä paljo tuhhandille ig-
 gâwetset õnnistusset nink kašwas siggineda,
 omma ilmlõpmatta armo perräst, Amen.

S18998

ARHIIV-
 RAAMATUKOGU
 HLEOKA